

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo vnitra
Nad Štolou 3
170 34 Praha 7

ÚSTAVNÍ SOUD	
Joštova 8, 660 83 Brno	
Došlo dne:	27 -10- 2022 1
_____ krát Přílohy: _____	
Vyřizuje: _____	

Č. j. MV-113672-14/ODK-2022

Praha 27. října 2022
Přílohy: 15

Ústavní soud
Joštova 8
660 83 Brno 2

Navrhovatel: Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, příslušné k podání návrhu podle § 64 odst. 2 písm. g) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, v platném znění, a podle § 123 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění

Účastník řízení: Městys Frymburk, se sídlem Frymburk 78, 382 79 Frymburk

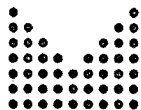
N á v r h

na zrušení čl. 7 odst. 3 a 4 obecně závazné vyhlášky městyse Frymburk č. 6/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství

I.

Vydání napadené obecně závazné vyhlášky

Zastupitelstvo městyse Frymburk na svém zasedání konaném dne 29. listopadu 2021 schválilo obecně závaznou vyhlášku č. 6/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. Ze zápisu ze zasedání Zastupitelstva městyse Frymburk konaného dne 29. listopadu 2021 bylo zjištěno, že napadená obecně závazná vyhláška městyse Frymburk č. 6/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství (dále jen „OZV“) byla přijata na tomto zasedání zastupitelstva městyse způsobem odpovídajícím zákonu č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), když pro její vydání hlasovala nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva městyse, tj. 7 členů zastupitelstva městyse z celkového počtu 9 členů.

V souladu s § 12 v té době účinného znění zákona o obcích byla OZV dne 2. prosince 2021 vyvěšena na úřední desce úřadu městyse, odkud byla dne 18. prosince 2021, tedy po řádném uplynutí 15denní lhůty, sejmuta. Předmětná OZV nabyla účinnosti dne 1. ledna 2022.

Důkazy:

- Obecně závazná vyhláška městyse Frymburk č. 6/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, evidováno pod č. j. MV-118203-23/ODK-2020 (Příloha č. 1)
- Zveřejněná informace ve smyslu § 93 odst. 1 zákona o obcích o místě, době a navrženém programu k zasedání Zastupitelstva městyse Frymburk konanému dne 29. listopadu 2021, evidováno pod č. j. MV-118203-23/ODK-2020 (Příloha č. 2)
- Zápis ze zasedání Zastupitelstva městyse Frymburk konaného dne 29. listopadu 2021, evidováno pod č. j. MV-118203-23/ODK-2020 (Příloha č. 3)

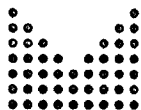
II.

Postup před podáním návrhu Ústavnímu soudu

Ministerstvo vnitra upozornilo městys Frymburk na nezákonnost OZV jeho sdělením č. j. MV-118203-24/ODK-2020 ze dne 16. března 2022 poté, co si v souvislosti s obdrženým podnětem vyžádalo od městyse zaslání OZV spolu s dalšími podklady a vyjádření městyse k úlevám poskytnutým v článku 7 odst. 3 a 4 OZV.

Vzhledem k tomu, že městys na uvedené upozornění nijak nereagoval, Ministerstvo vnitra dopisem č. j. MV-118203-26/ODK-2020 ze dne 11. dubna 2022 v souladu s § 123 odst. 1 zákona o obcích vyzvalo městys ke zjednání nápravy OZV. Výzva byla městysi doručena dne 12. dubna 2022. Městysi bylo touto výzvou sděleno, že Ministerstvo vnitra shledalo možný rozpor čl. 7 odst. 3 a 4 OZV se zákonem. Výzvou ke zjednání nápravy se zabývalo Zastupitelstvo městyse Frymburk na jeho zasedání konaném dne 16. května 2022, na kterém přijalo usnesení, ze kterého vyplývá, že názor na nezákonnost čl. 7 odst. 3 a 4 OZV nesdílí.

Jelikož městys ve stanovené lhůtě nápravu OZV nezjednal, zahájilo Ministerstvo vnitra s městys správní řízení ve věci pozastavení účinnosti čl. 7 odst. 3 a 4 OZV. Toto správní řízení bylo zahájeno dnem 23. června 2022 doručením oznámení o zahájení správního řízení č. j. MV-113672-1/ODK-2022 ze dne 22. června 2022 městysi. Součástí oznámení bylo rovněž poučení účastníka řízení o jeho procesních právech a povinnostech.

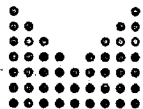

Dopisem Ministerstva vnitra č. j. MV-113672-7/ODK-2022 ze dne 29. června 2022 byl městys v termínu do 15. července 2022 vyzván k uplatnění svého práva vyjádřit v řízení své stanovisko a vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí. Současně byl vyzván k uplatnění svého práva nahlédnout do spisu. Městys svých uvedených práv nevyužil.

Dne 20. července 2022 bylo v předmětné věci vydáno rozhodnutí č. j. MV-113672-8/ODK-2022, jímž Ministerstvo vnitra pozastavilo účinnost článku 7 odst. 3 a 4 OZV. Rozhodnutí bylo doručeno městysi dne 21. července 2022. Dne 5. srpna 2022, tedy v zákonné lhůtě, podal městys Frymburk proti uvedenému rozhodnutí Ministerstva vnitra rozklad. Ministr vnitra svým rozhodnutím č. j. MV-142201-3/SO-2022 ze dne 10. října 2022 rozklad zamítl. Rozhodnutí o rozkladu nabylo právní moci dne 12. října 2022.

Důkazy:

- Vyjádření městyse k důvodům poskytnutí úlevy na místním poplatku dle čl. 7 odst. 3 a 4 obecně závazné vyhlášky č. 6/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, evidováno pod č. j. MV-118203-23/ODK-2020 (Příloha č. 4)
- Sdělení městysi k obecně závazné vyhlášce č. 6/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství č. j. MV-118203-24/ODK-2020 ze dne 16. března 2022 (Příloha č. 5)
- Výzva ke zjednání nápravy obecně závazné vyhlášky č. 6/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství č. j. MV-118203-26/ODK-2020 ze dne 11. dubna 2022 (Příloha č. 6)
- Doručenka k výzvě ke zjednání nápravy (Příloha č. 7)
- Vyjádření městyse k výzvě ke zjednání nápravy ze dne 20. května 2022, evidováno pod č. j. MV-118203-28/ODK-2020 (Příloha č. 8)
- Oznámení o zahájení správního řízení č. j. MV-113672-1/ODK-2022 ze dne 22. června 2022 (Příloha č. 9)
- Rozhodnutí o pozastavení účinnosti čl. 7 odst. 3 a 4 vyhlášky č. j. MV-113672-8/ODK-2022 ze dne 20. července 2022 (Příloha č. 10)
- Doručenka k rozhodnutí o pozastavení účinnosti čl. 7 odst. 3 a 4 obecně závazné vyhlášky (Příloha č. 11)
- Rozklad proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o pozastavení účinnosti čl. 7 odst. 3 a 4 vyhlášky, evidováno pod č. j. MV-113672-11/ODK-2022 (Příloha č. 12)
- Rozhodnutí ministra vnitra o rozkladu č. j. MV-142201-3/SO-2022 ze dne 10. října 2022 (Příloha č. 13)
- Doručenka k rozhodnutí o rozkladu (Příloha č. 14)

III.

Odůvodnění nezákonnosti čl. 7 odst. 3 a 4 OZV

Při posuzování souladu obecně závazné vyhlášky se zákonem Ministerstvo vnitra provádí tzv. test čtyř kroků definovaný nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 63/04 a zkoumá, zda (i) byla obecně závazná vyhláška vydána orgánem k tomu zmocněným, zda (ii) se obec při jejím vydání nepohybovala mimo meze jí svěřené věcné působnosti, zda (iii) obec nezneužila zákonem svěřenou působnost a zda (iv) není obecně závazná vyhláška nezákonná pro svoji „nerozumnost“.

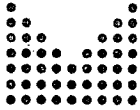
S ohledem na skutečnosti uvedené v bodě I. tohoto návrhu lze konstatovat, že OZV byla vydána k tomu příslušným orgánem městyse a za dodržení procedurálního postupu stanoveného zákonem o obcích. Z hlediska kritéria uvedeného v bodě (i), tj. z procesního hlediska, tak OZV v přezkumu zákonnosti obstála a lze přikročit k hodnocení její zákonnosti podle dalších kritérií, tj. z obsahového hlediska.

Čl. 7 odst. 3 OZV stanoví, že *„Úleva v rozsahu 60% se poskytuje osobě, které poplatková povinnost vznikla z důvodu přihlášení v obci a která měla bydliště v katastrálním území obce Frymburk po dobu delší jednoho roku bezprostředně před splatností poplatku a která tuto skutečnost doloží správci poplatku.“* Odst. 4 čl. 7 OZV pak stanoví, že *„Úleva v rozsahu 60% se poskytuje osobě, které poplatková povinnost vznikla z důvodu vlastnictví nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která se nachází na území této obce, a kterážto osoba měla bydliště v uvedené nemovité věci po dobu delší jednoho roku bezprostředně před splatností poplatku a která tuto skutečnost doloží správci poplatku.“*

Podle čl. 7 odst. 7 OZV se bydlištěm pro účely poskytnutí těchto úlev rozumí bydliště ve smyslu § 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, přičemž dotčené zákonné ustanovení ve svém odst. 4 větě druhé vymezuje bydliště na území České republiky jakožto *místo, kde má poplatník stálý byt za okolností, z nichž lze usuzovat na jeho úmysl trvale se v tomto bytě zdržovat.*

Pokud se týká dodržení kritéria uvedeného v bodě (ii), tedy dodržení mezi svěřené věcné působnosti, obce jsou sice na základě § 14 odst. 3 písm. b) zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “zákon o místních poplatcích”), výslovně zmocněny ke stanovení úlev na poplatku, nicméně nemohou jimi zasahovat do zákonné úpravy.

Z díkce čl. 7 odst. 3 a 4 OZV lze dospět k závěru, že městys podmínil vznik nároku na úlevu od poplatku doložením skutečnosti, že poplatník má na území městyse bydliště déle jak jeden rok. Uvedené znamená, že nárok na úlevu od poplatku poplatníkovi vznikne až v okamžiku, kdy bude vůči správci poplatku shora uvedeným způsobem jednat.

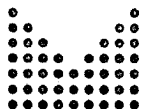
Interpretací shora uvedené podmínky pro vznik nároku na úlevu od poplatku lze dospět k závěru, že jejím smyslem a účelem je ulehčení správy poplatku. Záměrem obcí v obdobných případech je vyhnout se potencionálně náročnému dokazování skutečností rozhodných pro osvobození nebo úlevy od poplatku uvedených v ohlášení, a situacím, kdy poplatník jím ohlášené údaje v okamžiku podání ohlášení nikterak nedoloží a správce poplatku jej musí k jejich prokázání v souladu s § 92 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), vyzývat.

V této souvislosti Ministerstvo vnitra konstatuje, že při posuzování daného ustanovení pečlivě zvažovalo, zda jeho předmětnou část nelze chápat toliko jako informaci bez vlastních normativních účinků (tzv. *superfluum*) o zákonné povinnosti plynoucí poplatníkům z § 93 odst. 3 daňového řádu, tj. o obecné povinnosti poplatníka prokazovat všechny skutečnosti uvedené v jeho ohlášení. S ohledem na jednoznačné jazykové znění předmětné části ustanovení („...a která tuto skutečnost doloží správci poplatku...“) a jeho zřejmý smysl a účel se však k tomuto závěru přiklonit nemohlo.

Ministerstvo vnitra k problematice doložení nároku na osvobození či úlevu jako hmotněprávních podmínek pro jejich vznik konstatuje, že jejich stanovením dochází k nepřipustnému obcházení právní úpravy dokazování obsažené v daňovém řádu. V obecné rovině totiž mají být poplatníkem ohlašované skutečnosti předmětem dokazování. Nejsou-li v poplatkovém řízení tvrzené (ohlašované) skutečnosti prokázány (resp. je-li zde stav *non liquet*), má uvedená skutečnost za následek neunesení důkazního břemene poplatníka a nemožnost uplatnění jím tvrzeného nároku na osvobození nebo úlevu od poplatku. Dokazování při správě poplatku probíhá v souladu se zásadou součinnosti poplatníka a správce poplatku (§ 6 odst. 2 daňového řádu), poplatník může správci poplatku navrhopat provedení širokého spektra důkazních prostředků (§ 93 daňového řádu), které se provádějí zákonem stanoveným způsobem (§ 94 a násl. daňového řádu), přičemž správce poplatku důkazy hodnotí v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů (§ 8 odst. 1 daňového řádu).

Stanoví-li měštys ve své OZV jako podmínku pro samotný vznik nároku na úlevu od poplatku prokázání předmětných skutečností, pak touto hmotněprávní podmínkou fakticky nahrazuje shora uvedenou procesní úpravu dokazování (smysl a účel předmětné hmotněprávní podmínky a procesního dokazování je *de facto* totožný – potvrdit správnost a pravdivost určitých skutečností).

Dokazování, jehož je prokázání nároku na úlevu od poplatku součástí, spadá do správy poplatku, přičemž správa poplatku je dle § 15 zákona o místních poplatcích výkonem přenesené působnosti. Měštys pak není oprávněn vyhláškou jakožto právním předpisem vydávaným v samostatné působnosti do výkonu přenesené působnosti zasahovat. Lze tedy konstatovat, že ustanovení čl. 7 odst. 3 a 4 OZV z hlediska kritéria uvedeného v bodě (ii) neobstály.

Následně přikročilo Ministerstvo vnitra v případě čl. 7 odst. 3 a 4 OZV k hodnocení podle kritéria uvedeného v bodě (iii), tj. pokud jde o možné zneužití svěřené působnosti, konkrétně o to, zda městys Frymburk předmětnými úlevami neobchází zákon nebo zda je nezakládá na ústavně nepřipustném rozlišování (diskriminaci).

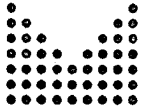
Obcházení zákona, jak je definoval Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. II. ÚS 119/01, „spočívá ve vyloučení závazného pravidla záměrným použitím prostředku, který sám o sobě není zákonem zakázaný, v důsledku čehož se uvedený stav stane z hlediska pozitivního práva nenapadnutelným. Jednání in fraudem legis představuje postup, kdy se někdo chová podle práva, ale tak, aby záměrně dosáhl výsledku právní normou nepředvídaného a nežádoucího.“

Osoba poplatníka místního poplatku za obecní systém odpadového hospodářství je vymezena v § 10e zákona o místních poplatcích, podle kterého je poplatníkem tohoto poplatku a) fyzická osoba přihlášená v obci nebo b) vlastník nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce. Předmětem daného poplatku je podle § 10f zákona o místních poplatcích jednotlivá možnost využívat obecní systém odpadového hospodářství, která je dána a) přihlášením v této obci, b) vlastnictvím jednotlivé nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba a která se nachází na území této obce.

Z citovaných ustanovení vyplývá, že zákon rozlišuje dvě kategorie poplatníků, tj. osoby přihlášené v obci a vlastníky nemovitostí vymezeného typu, přičemž tyto dvě kategorie poplatníků – jak s ohledem na konstrukci ustanovení vymezujícího osobu poplatníka, tak s ohledem na vymezení předmětu poplatku – stojí na stejné úrovni. To potvrzuje i důvodová zpráva k novele, již byl místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství do zákona o místních poplatcích zaveden¹ a která uvádí: **Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství je poplatek za samotnou existenci systému nakládání s komunálním odpadem v obci. Tento poplatek vychází z principu, že ze systému má prospěch každá osoba, která je přihlášena v obci nebo vlastní na území obce nemovitou věc zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba (srov. důvodovou zprávu k § 10e vymezující poplatníka tohoto poplatku), a to zásadně stejnou měrou. Proto obec zavede tento poplatek v pevné výši s tím, že se platí samostatně z důvodu přihlášení a samostatně z důvodu vlastnictví každé jednotlivé nemovité věci, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba.**

Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 16/02 (který se vztahoval k předchozímu místnímu poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, nicméně který lze

¹ zákon č. 543/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností

s ohledem na obdobné vymezení poplatníka u obou poplatků aplikovat i na stávající místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství) konstatoval, že vymezení poplatníka v 10b zákona o místních poplatcích, ve znění účinném do 31. prosince 2020, *se snaží vytvořit systém placení místních poplatků, jenž by (alespoň do určité míry) spravedlivě rozdělil náklady na provoz systému nakládání s komunálním odpadem, jež mají být hrazeny formou místního poplatku, mezi dvě skupiny poplatníků, tj. fyzické osoby s trvalým bydlištěm v obci na straně jedné, jež poplatek platí ‚za osobu‘, a fyzické osoby - vlastníky nemovitostí určených k individuální rekreaci na straně druhé, jež poplatek platí ‚za nemovitost‘.*

Tato zákonná konstrukce zohledňuje skutečnost, že zatímco osoby přihlášené v obci se zde typicky pravidelně zdržují (a tudíž produkují odpad celoročně), u jiných vlastníků nemovité věci je rozsah jejího užívání (a tudíž i produkce odpadu) obecně velmi variabilní (od nemovitých věcí užívaných více osobami celoročně po nemovité věci neužívané téměř vůbec); právě vazba poplatku na nemovitou věc má odpovídat jakémusi průměru.

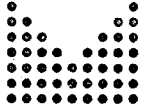
Zákonem jednoznačně určené rozložení příspěvků na náklady obecního systému odpadového hospodářství formou místního poplatku mezi jednotlivé kategorie poplatníků je významné i z toho důvodu, že dané kategorie poplatníků se primárně liší tím, že pouze první z nich se podílí na vytváření politické reprezentace obce, zatímco druhá z nich nemá možnost výši poplatku (v rozsahu omezeném zákonnou horní hranicí) ani konkrétní podobu provozovaného systému odpadového hospodářství ovlivnit.

Listina základních práv a svobod ve svém čl. 1 větě první stanoví, že *lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i v právech.*

Podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 15/02 *ne každé nerovné zacházení s různými subjekty lze kvalifikovat jako porušení principu rovnosti, tedy jako protiprávní diskriminaci jedněch subjektů ve srovnání se subjekty jinými. Aby k porušení došlo, musí být splněno několik podmínek: s různými subjekty, které se nacházejí ve stejné nebo srovnatelné situaci, se zachází rozdílným způsobem, aniž by existovaly objektivní a rozumné důvody pro uplatněný rozdílný přístup. Pokud by tedy byly důvody pro úlevu na poplatku objektivně a rozumně ospravedlnitelné, tj. pokud by sledovaly legitimní cíl a pokud by byly použité prostředky sledovanému cíli přiměřené, nebylo by možno takto poskytnutou výhodu považovat za diskriminaci jiné skupiny poplatníků.*

Úlevy na poplatku stanovené v čl. 7 odst. 3 a 4 OZV zvýhodňují poplatníky, ať již z titulu přihlášení v obci či z titulu vlastnictví nemovité věci, kteří mají v obci po dobu delší jednoho roku bezprostředně před splatností poplatku bydliště, oproti ostatním poplatníkům v rámci každé ze zákonem vymezených kategorií.

Současně nepřímo zvýhodňují poplatníky z titulu přihlášení v obci oproti poplatníkům z titulu vlastnictví nemovité věci. Zdánlivě neutrální kritérium bydliště

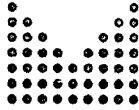
v obci, které bylo pro poskytnutí úlevy použito jednotně u obou zákonem vymezených kategorií poplatníků, na ně totiž dopadá výrazně odlišným způsobem. Jakkoli nelze pojmy bydliště ve smyslu § 2 odst. 4 věty druhé zákona o daních z příjmů a trvalého (či jiného evidovaného) pobytu ve smyslu § 16c zákona o místních poplatcích ztotožňovat, existuje mezi nimi úzký vztah, v jehož důsledku se okruhy osob naplňující jednu či druhou charakteristiku reálně prakticky překrývají. Lidé se zpravidla přihlašují k pobytu v místě svého bydliště, přičemž z přihlášení k pobytu v určitém místě lze naopak usuzovat na úmysl se na něm zdržovat trvale; v této souvislosti je třeba zmínit, že přihlášení k trvalému pobytu použil jako jeden z podpůrných argumentů, které ve svém souhrnu vedly k závěru o existenci bydliště, i Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 7 Afs 120/2014 - 68.

Ustanovení čl. 7 odst. 3 a 4 tudíž vážou poskytnutí úlevy na podmínku, kterou poplatníci z titulu přihlášení v obci z povahy věci vesměs splňují, zatímco poplatníci z titulu vlastnictví nemovité věci z povahy věci vesměs nesplňují. Daná ustanovení OZV tak – ačkoli formálně stanoví shodnou úlevu pro obě zákonem vymezené kategorie poplatníků – reálně nenaplnějí požadavek na zákonnost úlevy obsažený v nálezů Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 16/02, jímž tento soud rozhodl o nepřipustnosti zvýhodnění celé zákonem vymezené kategorie poplatníků, tj. požadavek, aby byla úleva poskytnuta *na rovném základě*.

Úleva pro poplatníky mající v obci bydliště po dobu jednoho roku bezprostředně před splatností poplatku (tj. – s ohledem na čl. 6 odst. 1 OZV - před 30. červnem kalendářního roku, za nějž je poplatek vybírán) nemá racionální návaznost na předmět poplatku (jímž je samotná možnost využívat obecní systém odpadového hospodářství vyplývající z naplnění formálního kritéria přihlášení v obci či vlastnictví zákonem vymezeného typu nemovité věci) ani na specifické (sociální, ekonomické) postavení poplatníka. Takto konstruovaná úleva naopak vede ke zcela absurdním důsledkům, kdy mají – v rámci každé ze zákonem vymezených kategorií poplatníků – poplatníci s bydlištěm v obci (minimálně po dobu 6 měsíců aktuálního poplatkového období a 6 měsíců předchozího), u nichž lze po uvedené dobu důvodně předpokládat větší rozsah zdržování se v obci a tudíž i využívání jejího systému odpadového hospodářství, nižší poplatkovou povinnost než poplatníci, kteří s ohledem na své bydliště mimo obec využívají její systém odpadového hospodářství v menší míře.

Pro zvýhodnění poplatníků s bydlištěm v obci oproti ostatním poplatníkům v důsledku úlev stanovených v čl. 7 odst. 3 a 4 OZV tak neexistují legitimní důvody, přičemž předmětné úlevy svou konstrukcí dále představují nepřímou diskriminaci poplatníků z titulu vlastnictví nemovité věci oproti poplatníkům z titulu přihlášení v obci. Daná ustanovení OZV tak porušují princip rovnosti zakotvený v čl. 1 větě první Listiny základních práv a svobod.

V rozsahu, v jakém takto stanovené úlevy nepřímo znevýhodňují poplatníky z titulu vlastnictví nemovité věci oproti poplatníkům z titulu přihlášení v obci, tj. jednu ze zákonem vymezených kategorií poplatníků daného poplatku oproti druhé, předmětná ustanovení OZV současně obcházejí zákonnou konstrukci tohoto poplatku

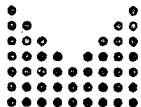
obsaženou v § 10e zákona o místních poplatcích (která staví obě kategorie poplatníků na roveň), stejně jako do ní vtělenou představu zákonodárce o spravedlivém rozdělení nákladů na obecní provoz systému odpadového hospodářství mezi jednotlivé kategorie poplatníků.

K argumentům městyse na obranu poskytnutých úlev Ministerstvo vnitra uvádí, že dle jeho názoru fakticky neodpovídají jejich znění. Městys své argumenty primárně opírá o zákonnou situaci se zpoplatněním „chatařů“, o situaci v chatových osadách a o chování uživatelů rekreačních objektů v nich umístěných. Tyto argumenty však nemají s poskytnutými úlevami pro obě skupiny poplatníků ve vazbě na minimální roční bydliště souvislost. Jedná se spíše o argumenty pro odůvodnění poskytnutí úlevy pouze celé skupině poplatníků z titulu přihlášení v městyse. Zde Ministerstvo vnitra poukazuje na skutečnost, že takovou úlevu měl městys v čl. 6 odst. 3 své předchozí obecně závazné vyhlášky č. 1/2019 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, ve znění obecně závazné vyhlášky městyse Frymburk č. 1/2020. Tato úleva byla městysem zrušena až na základě rozhodnutí o pozastavení účinnosti předmětného ustanovení ze strany Ministerstva vnitra. Ministerstvo vnitra je toho názoru, že úlevy v čl. 7 odst. 3 a 4 OZV jsou nastaveny účelově se snahou zachovat co nejvíce předchozí stav (viz rovněž výše argumentace k bydlišti) za současného vyhnutí se přímého poskytnutí úlevy celé jedné zákonné skupině poplatníků.

Městys stanovení předmětných úlev odůvodňuje zejména tím, že z jeho strany předmětnými úlevami dochází k vyrovnání diskriminačního prostředí daného zákonem o místních poplatcích. Dle názoru městyse poplatníci z titulu vlastnictví nemovité věci platí z nelogických a nepochopitelných důvodů poplatek ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu, v čemž spatřuje městys diskriminaci svých občanů.

Ministerstvo vnitra k tomu odkazuje na jeho výše uvedenou argumentaci týkající se konstrukce předmětného místního poplatku a je toho názoru, že odlišný názor městyse oproti zákonodárci na spravedlivé rozdělení nákladů mezi oběma skupinami poplatníků jej neopravňuje (neospravedlňuje) k tomu, aby prostřednictvím obecně závazné vyhlášky fakticky změnil zákonnou konstrukci poplatku tak, aby více odpovídala jeho představám a situaci v městyse. Za ospravedlnění zasahování do zákonné konstrukce poplatku pak nelze shledat ani skutečnost, že žádný ze zákonem stanovených možných místních poplatků městyse s ohledem na jeho místní specifika nevyhovuje.

Ministerstvo vnitra v této souvislosti a v návaznosti na městysem zmiňovanou potřebu systémového řešení odkazuje rovněž na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 49/03 ve věci obecně závazné vyhlášky obce Jindřichovice pod Smrkem, v němž se Ústavní soud vyjádřil tak, že *"chce-li obec... projevit svou politickou vůli, případně názor volených představitelů obce, může tak případně učinit jinými adekvátními prostředky, nikoliv však normativním aktem."* Případnou nespokojenost se současnou právní úpravou zpoplatnění komunálního odpadu není možné řešit cestou

neoprávněného zasahování prostřednictvím obecně závazných vyhlášek do zákonných konstrukcí místních poplatků, ale výhradně změnou zákona.

K argumentu městyse odkazem na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl ÚS 48/18 Ministerstvo vnitra uvádí, že předmětné úlevy od poplatku nelze typově podřadit pod zvýhodnění osob s (trvalým) pobytem, které Ústavní soud v tomto nálezu připustil, neboť se v podstatných ohledech liší. Předmětné úlevy nepředstavují odměnu za určité protiplnění mající oporu v úkolech obce vůči jejím občanům a zasahují do oblasti upravené zákonem a fakticky tuto zákonnou úpravu modifikují.

S ohledem na to, že relevantní ustanovení OZV neobstála již v hodnocení podle bodů (ii) a (iii), neposuzovalo již Ministerstvo vnitra jejich zákonnost z hlediska kritéria uvedeného pod bodem (iv), tj. z hlediska jejich (ne)rozumnosti.

IV.

Shrnutí

Ministerstvo vnitra na základě výše uvedeného shrnuje, že shledalo **OZV v čl. 7 odst. 3 a 4 v rozporu s čl. 1 Listiny základních práv a svobod, s § 10e a násl. zákona o místních poplatcích a s § 92 daňového řádu.**

V.

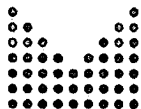
Návrh

Z důvodů výše uvedených Ministerstvo vnitra navrhuje, aby Ústavní soud vydal tento

nález:

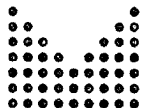
Ustanovení Čl. 7 odst. 3 a 4 obecně závazné vyhlášky městyse Frymburk č. 6/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství se zrušují dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů.

Mgr. Bc. Vít Rakušan
1. místopředseda vlády
a ministr vnitra

Seznam příloh k podanému návrhu Ministerstva vnitra:

- 1) Obecně závazná vyhláška městyse Frymburk č. 6/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, evidováno pod č. j. MV-118203-23/ODK-2020
- 2) Zveřejněná informace ve smyslu § 93 odst. 1 zákona o obcích o místě, době a navrženém programu k zasedání Zastupitelstva městyse Frymburk konanému dne 29. listopadu 2021, evidováno pod č. j. MV-118203-23/ODK-2020
- 3) Zápis ze zasedání Zastupitelstva městyse Frymburk konaného dne 29. listopadu 2021, evidováno pod č. j. MV-118203-23/ODK-2020
- 4) Vyjádření městyse k důvodům poskytnutí úlevy na místním poplatku dle čl. 7 odst. 3 a 4 obecně závazné vyhlášky č. 6/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, evidováno pod č. j. MV-118203-23/ODK-2020
- 5) Sdělení městyse k obecně závazné vyhlášce č. 6/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství č. j. MV-118203-24/ODK-2020 ze dne 16. března 2022
- 6) Výzva ke zjednání nápravy obecně závazné vyhlášky č. 6/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství č. j. MV-118203-26/ODK-2020 ze dne 11. dubna 2022
- 7) Doručenka k výzvě ke zjednání nápravy
- 8) Vyjádření městyse k výzvě ke zjednání nápravy ze dne 20. května 2022, evidováno pod č. j. MV-118203-28/ODK-2020
- 9) Oznámení o zahájení správního řízení č. j. MV-113672-1/ODK-2022 ze dne 22. června 2022
- 10) Rozhodnutí o pozastavení účinnosti čl. 7 odst. 3 a 4 obecně závazné vyhlášky č. j. MV-113672-8/ODK-2022 ze dne 20. července 2022
- 11) Doručenka k rozhodnutí o pozastavení čl. 7 odst. 3 a 4 obecně závazné vyhlášky
- 12) Rozklad proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o pozastavení účinnosti čl. 7 odst. 3 a 4 vyhlášky, evidováno pod č. j. MV-113672-11/ODK-2022
- 13) Rozhodnutí ministra vnitra o rozkladu č. j. MV-142201-3/SO-2022 ze dne 10. října 2022
- 14) Doručenka k rozhodnutí o rozkladu

15) Pověření ředitele odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra k zastupování Ministerstva vnitra v řízení před Ústavním soudem